

# การศึกษาสภาพปัญหาและพัฒนาห้องสมุดสำหรับเด็กปฐมวัยในโรงเรียนบ้านท่านุ่น จังหวัดกระบี่

## Study Problems and Development for the Early Childhood Library in Ban Tha Nun School at Krabi Province

กฤษณะ อ่อนแก้ว<sup>1</sup> นิชาภา พรหมยอด<sup>2</sup> ธฤต ศรีนรินทร์<sup>3</sup> และเยาวลักษณ์ สุวรรณแห<sup>4\*</sup>

<sup>1,4</sup> มหาวิทยาลัยทักษิณ ตำบลเขารูปร่าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

\*Email: aleksuwannakhae@gmail.com, yaowaluk@tsu.ac.th

### บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงคุณภาพเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหา การปรับปรุงและพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนบ้านท่านุ่น ตำบลเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ คณะผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องจากแหล่งสารสนเทศหลากหลาย ประยุกต์ใช้ทฤษฎีพัฒนาการทางเชาวน์ปัญญา ทฤษฎีเงื่อนไขการเรียนรู้ และทฤษฎีปัญหา เพื่อการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลหลักของการวิจัยครั้งนี้จำนวน 8 คน ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ครูชำนาญการ และเจ้าหน้าที่ธุรการ การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้างด้วยแบบสัมภาษณ์ก่อนและหลังการศึกษาพัฒนาห้องสมุด รวมถึงการดำเนินโครงการห้องสมุดแปดเหลี่ยมซึ่งเป็นกิจกรรมหนึ่งของการลงพื้นที่ระหว่างเดือนสิงหาคม 2563 ถึง เดือนธันวาคม 2563 การตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการสามเส้า

ผลการศึกษาพบว่าห้องสมุดโรงเรียนแห่งนี้ประสบปัญหาด้านทรัพยากรห้องสมุด ลักษณะทางกายภาพ และขาดตำแหน่งบรรณารักษ์ประจำ การดำเนินงานโครงการช่วยเหลือปัญหาของห้องสมุดโรงเรียน นำไปสู่การพัฒนาห้องสมุดในการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องสมุดที่ดีขึ้น การจัดหาทรัพยากรห้องสมุดที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย การสร้างเว็บไซต์ห้องสมุดแปดเหลี่ยมออนไลน์ ช่วยส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี สร้างทางเลือกในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้แก่นักเรียนที่ทันสมัย เป็นการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้กับโรงเรียนซึ่งช่วยสร้างความสนใจให้กับนักเรียนในการเข้าใช้ห้องสมุด ช่วยปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้การสอนแก่ครู ดังนั้นการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนอย่างต่อเนื่องหลังจากการวิจัยนี้ จึงมีความจำเป็นยิ่งต่อพัฒนาการด้านสติปัญญาของนักเรียน รวมถึงการใช้พื้นที่และทรัพยากรของห้องสมุดให้เกิดประโยชน์สูงสุด

คำสำคัญ : ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดสำหรับเด็กปฐมวัย สภาพปัญหา

## Abstract

This qualitative research was to study problems and to develop school library in Ban Tha Nun school at Krabi Province. Researchers reviewed relevant documents from various information resources, applied the Intelligence development theory, the theory of learning conditions, and the theory of multiple intelligences for a research conceptual framework and data analysis. This research consisted of eight key informants including: the school director, the school's institutional committee, professional level teachers and administrative staff. Data collection was used the participation observation, group discussion, and semi-structured interview with Interview forms before and after the library development study. Moreover, the Octagon Library Project was implemented as a part of the field work activity which started from August 2020 to December 2020. Triangulation methods were used for data analysis and discussion.

Research findings illustrate that the school library encounters problems of library materials and the physical environment, and the lack of fulltime school library librarian position. The implementation of Library Project helps to solve problems of the school library which leading to organize the better library environment, providing appropriate library resources for early childhood. Building an online Octagon Library website enhances to promote technology usages, to become the alternative choice of modern learning resources for students which also creates the students' interest in accessing the library. It helps to cultivate reading habits and to support teachers' learning and teaching activities. Therefore, continuous developments of the school library after this research will be certainly essential for students' cognition development as well as making the worthily use of school library space and resources.

**Keywords :** school library, early childhood library, library problems

## บทนำ

การศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยการศึกษาซึ่งจัดไม่น้อยกว่าสิบสองปีก่อนระดับอุดมศึกษา ให้มีการศึกษาบังคับจำนวนเก้าปีโดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ด เข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก การจัดการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานให้จัดในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน และศูนย์การเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการพัฒนาบุคคลให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ มีทักษะการเรียนรู้ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิตที่สอดคล้องและเท่าทันพัฒนาการของโลก โดยต้องพัฒนา ฝึกฝน และบ่มเพาะให้ผู้เรียนมีความรู้

ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะที่ดี ก่อเกิดเป็นสมรรถนะที่ตามระดับช่วงวัย (ร่างพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ, 2562) ห้องสมุดโรงเรียน เป็นสถานที่รวบรวมความรู้ และเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ ให้บริการทั้งครู นักเรียนเป็นหลัก ซึ่งรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการเรียน การสอนทั้งสิ่งพิมพ์ อุปกรณ์ ตลอดจนเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อให้ได้ใช้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ประกอบการเรียนการสอนและเป็นแหล่งสร้างเสริมปัญญา ความเจริญทุกด้านของผู้ใช้บริการ (กณนิ กา เพชรส่งศรี, 2556) ห้องสมุดโรงเรียนบ้านท่านุ่น มีลักษณะอาคารเป็นทรงแปดเหลี่ยม ตั้งอยู่ ภายในบริเวณโรงเรียนบ้านท่านุ่น จังหวัดกระบี่ โดยมีทรัพยากรภายในห้องสมุด อย่างเช่น หนังสือ หนังสือภาพ นิตยสาร แผ่นพับ หนังสือเตรียมสอบ สารานุกรม มีการจัดหมวดหมู่ทรัพยากรใน ห้องสมุดโดยใช้รูปแบบการจัดหมวดหมู่แบบทศนิยมดิวอี้ (Dewey Decimal Classification System) และมีสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ การจัดวางทรัพยากรจะยึดตาม รูปแบบของตัวอาคารเป็นหลัก มีการจัดชั้นวางหนังสือเป็นหมวดหมู่ในแต่ละมุมห้อง มีลักษณะเป็น ชั้นแขวนยึดติดกับผนัง โดยมีครูผู้รับผิดชอบดูแลห้องสมุดและนักเรียนช่วยงานห้องสมุด (โรงเรียน บ้านท่านุ่น, 2563) จากการสำรวจเบื้องต้น ด้วยวิธีการการสังเกต และการสัมภาษณ์ครูอรรณ ไพ ชานาญ ผู้รับผิดชอบดูแลห้องสมุดโรงเรียนในการลงพื้นที่ วันที่ 20 สิงหาคม 2563 พบว่าห้องสมุด โรงเรียนแห่งนี้ประสบปัญหาต่าง ๆ ที่ทำให้ไม่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องสมุดและ นักเรียนไม่ค่อยให้ความสนใจเข้าใช้ห้องสมุดเพื่อการอ่านหลายปีที่ผ่านมา

การศึกษาปรับปรุงและพัฒนาห้องสมุดสำหรับเด็กปฐมวัย กรณีศึกษาในโรงเรียนบ้านท่านุ่น จังหวัดกระบี่ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อโรงเรียน ผู้บริหาร นักเรียน รวมถึงชุมชน โครงการห้องสมุด แปดเหลี่ยมเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยที่จัดทำขึ้นเพื่อช่วยแก้ปัญหาด้านทรัพยากร ด้านสภาพแวดล้อม ทางกายภาพ และด้านกิจกรรมการส่งเสริมการอ่าน ให้มีลักษณะของห้องสมุดโรงเรียนที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มผู้ใช้ที่เป็นเด็กปฐมวัย และยังสามารถนำไปปรับใช้กับห้องสมุด โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) แห่งอื่น ๆ ภายในประเทศ การวิจัย ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหา การปรับปรุงและพัฒนาของห้องสมุดโรงเรียนบ้านท่านุ่น จังหวัดกระบี่ผลจากการวิจัยเรื่องนี้จะเกิดประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนบ้าน ท่านุ่นให้มีคุณลักษณะที่ช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนเพิ่มทักษะการเรียนรู้ให้กับนักเรียน และได้รับ การส่งเสริมกิจกรรมการอ่านตามพัฒนาการของช่วงวัย และใช้เป็นต้นแบบในการปรับปรุงห้องสมุด โรงเรียนในชุมชนสำหรับเด็กปฐมวัยในแหล่งอื่น

## เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ห้องสมุดโรงเรียน เป็นสถานที่รวบรวมความรู้ และเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ให้บริการทั้งครู นักเรียนเป็นหลัก ซึ่งรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนทั้ง สิ่งพิมพ์ อุปกรณ์ ตลอดจนเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อให้ได้ใช้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ประกอบการเรียน การสอนและเป็นแหล่งสร้างเสริมปัญญา ความเจริญทุกด้านของผู้ใช้บริการ (กณนิกา เพชรส่งศรี, 2556) สหพันธ์ระหว่างประเทศว่าด้วยสมาคมและสถาบันห้องสมุด ได้นิยามความหมายของห้องสมุด โรงเรียนไว้ว่า เป็นสถานที่ที่มอบสารสนเทศ และแนวคิดพื้นฐานสู่การทำงานอย่างประสบความสำเร็จ โดยห้องสมุดโรงเรียนได้บรรจุทักษะการเรียนรู้ระยะยาว และการพัฒนาด้านความคิด เพื่อให้นักเรียน

มีความพร้อมในการเป็นพลเมืองที่ดี มีความรับผิดชอบในสังคม (The International Federation of Library Associations and Institutions: IFLA, 2019) ส่วนห้องสมุดแห่งชาตินิวซีแลนด์ ได้ให้ความหมายของห้องสมุดโรงเรียนไว้ว่า ห้องสมุดโรงเรียน เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนและการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ที่ให้บริการและทรัพยากรสนับสนุนตัวผู้เรียน เจ้าหน้าที่ และครอบครัวที่มีศักยภาพมหาศาลที่จะช่วยสร้างความแตกต่างให้กับตัวผู้เรียน เกิดความสำเร็จ และความเสมอภาคทางการศึกษา และมีความเป็นอยู่ทางอารมณ์ สังคมที่ดี (National Library New Zealand, 2018) สมาคมบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนอเมริกันกำหนดมาตรฐานการสร้างห้องสมุดโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพประสิทธิผล ห้องสมุดควรมีบรรณารักษ์ผ่านการรับรองและดำรงตำแหน่งอย่างชัดเจน มีการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้อย่างเท่าเทียมกัน เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสที่จะได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง (American Association of School Librarians, 2018)

จากการทบทวนงานวิจัยภายในประเทศเกี่ยวกับการจัดบริการห้องสมุด สภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาห้องสมุดภายในประเทศพบว่าได้มีการศึกษาเกี่ยวกับห้องสมุดโรงเรียนในด้านการให้บริการห้องสมุดของโรงเรียนโดยฤทัยทิพย์ ประชาสุข และวัลลภา เฉลิมวงศาเวช (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการจำเป็นต่อการให้บริการห้องสมุดของโรงเรียนพระอินทร์ศึกษา (กลุ่มสกุลอุทิศ) โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่าความต้องการจำเป็นต่อการให้บริการห้องสมุดโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ลำดับแรก คือ ด้านหนังสือดี ลำดับ 2 คือ ด้านบรรณารักษ์ดีและลำดับ 3 คือ ด้านบรรยากาศดี ซึ่งแนวทางการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา คือ การสนับสนุนด้านงบประมาณและการจัดการเพื่อพัฒนา 3 ด้าน คือ ด้านหนังสือดี ด้านบรรณารักษ์ดีและด้านบรรยากาศดีให้เพียงพอ ทันสมัยและตรงกับความต้องการของผู้ใช้มากที่สุด สำหรับด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา นวภัทร แสงห้าว (2563) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 ผลการวิจัย ผลการวิจัยพบว่าระดับการปฏิบัติตามแนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษามีระดับผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการพัฒนากิจกรรมที่ ส่งเสริมใช้แหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการจัดและใช้แหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนแนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาในด้านต่างๆได้แก่ความรู้ การใช้แหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศให้มีความพร้อม อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ให้มีความพร้อมเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหา เข้าร่วมกิจกรรมในแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ทั้งภายใน ภายนอกสถานศึกษา ตามความสนใจ รวมถึงให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมออกแบบกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงด้วยตนเอง นอกจากนี้ลักษณะ เจริญศรี และวรรณณ เหมชะญาติ (2563) ได้การศึกษาเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมของห้องสมุดสำหรับเด็กในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่ามีการแบ่งพื้นที่สำหรับเด็กเป็นสัดส่วน มีแสงสว่างเพียงพอ พื้นที่เอื้อต่อกิจกรรมเด็ก พื้นที่เด็กใกล้ชิดประตูเพื่อความสะดวก มีประตูรักษาความปลอดภัยในการเข้าใช้บริการ ความสะอาด การจัดครุภัณฑ์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ขนาดครุภัณฑ์เหมาะสม

ปลอดภัยกับเด็ก มีการเลือกสรรสื่อการเรียนรู้ด้านภาษาหลากหลาย ทันสมัย สะท้อนวัฒนธรรมไทย และชุมชน ติดป้ายกำกับคำตามชั้น นำเสนอผ่านสื่อออนไลน์ นักเรียนหยิบใช้ได้สะดวกปลอดภัยด้วยตนเอง สื่อการเรียนรู้และของเล่นมีสภาพสมบูรณ์ สะอาด

### วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลหลักของการวิจัย คณะผู้วิจัยได้การคัดเลือกจากบุคลากรภายในโรงเรียนบ้านทานุน จังหวัดกระบี่ ซึ่งเป็นโรงเรียนชุมชนขนาดเล็ก และบุคลากรจากชุมชนบ้านทานุนที่มีความรับผิดชอบหลักในการบริหารโรงเรียน การจัดการเรียนการสอน ดูแลห้องสมุดโรงเรียน ผู้ดูแลระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียน และการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ครูชำนาญการ และเจ้าหน้าที่ธุรการ จำนวน 8 คน

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยการลงพื้นที่เป็นการลงพื้นที่สำรวจห้องสมุดโรงเรียนบ้านทานุน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของโรงเรียนทางด้านกายภาพ และด้านทรัพยากรของห้องสมุด ครั้งแรกในวันที่ 20 สิงหาคม 2563 เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของโรงเรียน ทางด้านกายภาพและด้านทรัพยากรของห้องสมุด และมีการลงพื้นที่ห้องสมุดครั้งที่สอง ในวันที่ 18 กันยายน 2563 เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการดำเนินโครงการห้องสมุดแปดเหลี่ยมซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อการปรับปรุงห้องสมุดทางด้านกายภาพ วางแผนซ่อมแซม และเปลี่ยนคอมพิวเตอร์ภายในห้องสมุด จัดเรียงชั้นวางหนังสือตามทฤษฎีหุปัญญา โดยแบ่งหมวดหมู่ตามเนื้อหาสาขาวิชา ทำความสะอาดอาคารห้องสมุดโรงเรียน และจัดทำโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์รบบบริจาคหนังสือและอุปกรณ์ต่าง ๆ สำหรับห้องสมุด คัดสรรเลือกทรัพยากรให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนระดับปฐมวัย จัดทำเว็บไซต์ ห้องสมุดแปดเหลี่ยมออนไลน์เพื่อรวบรวมข้อมูลของโรงเรียน และแหล่งเรียนรู้ออนไลน์เพื่อให้นักเรียนมีแหล่งการเรียนรู้ที่สามารถเข้าถึงได้หลากหลาย การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยใช้การดำเนินโครงการห้องสมุดแปดเหลี่ยม แบบสัมภาษณ์ก่อนและหลังการศึกษาพัฒนาห้องสมุด ทั้งนี้คณะผู้วิจัยได้ส่งแบบสัมภาษณ์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ และแก้ไขตามคำแนะนำให้สมบูรณ์ก่อนใช้สัมภาษณ์จริง

#### 4. วิเคราะห์และตรวจสอบข้อมูล

เมื่อเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้วทำการตรวจสอบด้วยวิธีการสามเส้าดังนี้

4.1 ด้านข้อมูล เป็นการตรวจสอบว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มานั้นถูกต้องหรือไม่จะเน้นการตรวจสอบข้อมูลที่ได้มาจากแหล่งต่าง ๆ มีความเหมือนกันหรือไม่ ซึ่งถ้าทุกแหล่งสารสนเทศพบได้ข้อค้นพบมาเหมือนกันแสดงว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มีความถูกต้อง เช่น เปรียบเทียบข้อมูลจากการสังเกตกับการสัมภาษณ์เปรียบเทียบกับสิ่งที่พูด การตรวจสอบความแน่นอนของคำพูดในเรื่องเดียวกันแต่ละเวลาเปรียบเทียบมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ของปรากฏการณ์ที่ศึกษา เปรียบเทียบข้อมูลเรื่องเดียวกันที่ได้มาจากผู้ให้ข้อมูลหลักหลายคนเป็นต้น

4.2 ด้านผู้วิจัยหรือผู้เก็บข้อมูล เป็นการตรวจสอบจากผู้วิจัยหรือผู้เก็บข้อมูลต่างกัน

นำมาเปรียบเทียบว่าได้ค้นพบที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไรซึ่งถ้าผู้วิจัยหรือผู้เก็บข้อมูลทุกคนพบว่าข้อค้นพบที่ได้มามีความเหมือนกันแสดงว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มามีความถูกต้อง

4.3 ด้านทฤษฎี เป็นการใช้มุมมองของทฤษฎีแตกต่างกันได้แก่ทฤษฎีพัฒนาการทางเชวอนปัญญา ทฤษฎีเงื่อนไขการเรียนรู้ และทฤษฎีหุปัญญา มาพิจารณาตีความข้อมูลจากการสัมภาษณ์

#### 5. ข้อพิจารณาด้านจริยธรรม

คณะผู้วิจัยการติดต่อและขอความอนุเคราะห์ก่อนการสัมภาษณ์จริง และได้แจ้งวัตถุประสงค์ในกาดำเนินงานวิจัยแก่ผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยที่คณะผู้วิจัยจะเปิดเผยข้อมูลตามที่ผู้ให้สัมภาษณ์อนุญาตเท่านั้น และได้ขออนุญาตนำข้อความมาใช้ประกอบการนำเสนอในงานวิจัย ในส่วนของข้อมูลให้ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ประสงค์จะเผยแพร่ ผู้วิจัยจะทำการเก็บข้อมูลไว้เป็นความลับโดยไม่ทำการเผยแพร่

#### 6. นำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการนำเสนอผลการวิจัยในเชิงพรรณนา

### สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยจากสรุปคำสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับปัญหาห้องสมุดโรงเรียนแห่งนี้พบว่า ห้องสมุดโรงเรียนบ้านทานูน ประสบปัญหาด้านทรัพยากร สภาพแวดล้อม เทคโนโลยี กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และการขาดแคลนบุคลากรผู้ดูแลประจำห้องสมุด เช่น ทรัพยากรห้องสมุดที่ไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ซึ่งเป็เด็กระดับปฐมวัย ปัญหาในด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสถานที่ บริเวณห้องสมุดโรงเรียนมีลักษณะเป็นป่าขึ้น ทำให้เกิดปัญหาแมลงชนิดต่าง ๆ มักเข้ามาอาศัยอยู่ในบริเวณห้องสมุด ที่ส่งผลต่อตัวอาคารและทรัพยากรที่มีอยู่ในห้องสมุด เช่น หนังสือวารสาร นิตยสาร คอมพิวเตอร์ ชำรุดเสียหาย อากาศภายในห้องสมุดถ่ายเทไม่สะดวก มีกลิ่นอับชื้น ไม่มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในห้องสมุดเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียน ห้องสมุดไม่ค่อยมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อสนับสนุนการเข้าใช้ห้องสมุด รวมถึงปัญหาในด้านการขาดแคลนครูบรรณารักษ์ ในการดูแลรับผิดชอบและให้บริการแก่ผู้ใช้อย่างชัดเจน

### อภิปรายผล

การวิจัยนี้นำไปสู่การปรับปรุงและการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนในด้านลักษณะทางกายภาพ ทรัพยากรห้องสมุด และการสร้างเว็บไซต์

1. ลักษณะทางกายภาพ การจัดวางชั้นวางหนังสือให้เป็นระเบียบ แยกหมวดหมู่การจัดชั้นวางหนังสือได้อย่างชัดเจน ผู้ใช้สามารถใช้ทรัพยากรได้ง่ายขึ้น ภายในอาคารห้องสมุดมีอากาศที่ถ่ายเทดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมของห้องสมุดสำหรับเด็กในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานครของลักษณา เจริญศรี และวรวรรณ เหมชะญาติ (2563) ที่มีวัตถุประสงค์คือการจัดสภาพแวดล้อมของห้องสมุดสำหรับเด็กในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การจัดพื้นที่ ลักษณะการแบ่งพื้นที่สำหรับเด็กเป็นส่วนถือเป็นเรื่องสำคัญในการจัดสภาพแวดล้อมของห้องสมุดสำหรับเด็ก

2. ทรัพยากรห้องสมุด ได้คัดสรรทรัพยากรห้องสมุดที่ความตรงกับความต้องการของผู้ใช้ระดับปฐมวัยมากขึ้นที่มาก มีการพัฒนาการจัดเรียงทรัพยากรให้สามารถใช้งานได้อย่างสะดวกขึ้นทำให้เป็นการส่งเสริมการใช้ห้องสมุดของนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของฤทัยทิพย์ ประชาสุข

และวัลลภา เฉลิวงศาเวช (2563) เรื่อง ความต้องการจำเป็นต่อการให้บริการห้องสมุดของโรงเรียนพระอินทร์ศึกษา (กลุ่มสกุลอุทิศ) โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยสำคัญหลักในด้านของหนังสือ หนังสือที่ดีมีส่วนส่งเสริมการเรียนรู้ เกิดพัฒนาการ เกิดการคิด การวิเคราะห์เกิดขึ้นในตัวของผู้ใช้ ห้องสมุดมีส่วนจำเป็นอย่างมากในการจัดหาและคัดเลือกทรัพยากรหนังสือที่ดี มีคุณค่า และเกิดประโยชน์ต่อนักเรียน เพื่อให้ผู้ใช้ได้เข้าถึงหนังสือเหล่านั้นภายในห้องสมุด ในปัจจุบันนั้นหนังสือที่ดีและมีประโยชน์นั้น มีอยู่แพร่หลาย ทั้งหนังสือภายในประเทศและหนังสือต่างประเทศ ล้วนแล้วแต่ส่งเสริมการเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาการของผู้ใช้ หนังสือที่มีตรงกับความต้องการของนักเรียนมีส่วนช่วยในการขยายโอกาสทางการศึกษาของนักเรียน ช่วยให้มีโอกาสในการศึกษาในด้านต่างๆที่มากขึ้น มีแหล่งความรู้ที่หลากหลาย และผู้ใช้สามารถนำเอาหลักความรู้ ไม่ว่าจะเป็นหลักความรู้ทางวิชาการ หลักความรู้ทางการปฏิบัติไปต่อยอดในการศึกษาและการใช้ชีวิตต่อไป

3. การสร้างเว็บไซต์ห้องสมุดแปดเหลี่ยมออนไลน์ ที่ช่วยส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยการค้นคว้า และยังเป็นการสร้างทางเลือกในการเรียนรู้แก่ผู้ใช้ เป็นการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เข้าถึงผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้กับห้องสมุดโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความพร้อมของห้องสมุด สามารถพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้กับสถานศึกษา ที่สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาและร่วมกิจกรรมในแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ได้การส่งเสริมกิจกรรมการอ่าน เพื่อสนับสนุนการเข้าใช้ห้องสมุดโรงเรียนบ้านท่าปูน จังหวัดกระบี่ หลังการปรับปรุงและการพัฒนาห้องสมุดแปดเหลี่ยม ช่วยส่งเสริมกิจกรรมการอ่านซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนการเข้าใช้ห้องสมุดของผู้ใช้

จากการปรับปรุงและการพัฒนาห้องสมุดแปดเหลี่ยมช่วยสร้างความสนใจให้กับนักเรียนในการเข้าใช้ห้องสมุดเพื่อแสวงหาความรู้ และส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมแก่ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ทำให้ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ช่วยสนับสนุนการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาเรื่อง การพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ของสุภาส มณีโชติ (2553) ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาห้องสมุดช่วยในการส่งเสริมผู้ใช้ในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการจัดกิจกรรม ด้านการส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้ เพื่อให้ผู้ใช้ได้เกิดการเรียนรู้ที่เพิ่มมากขึ้น มีใจรักในการอ่าน รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการหาความรู้ใส่ตัว ทั้งนี้ห้องสมุดที่ดีควรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ไม่หยุดนิ่ง เพื่อให้ผู้ใช้ได้เกิดการเรียนรู้ที่มากขึ้น ทันสมัยมากขึ้น และทันต่อสารสนเทศใหม่ๆ การพัฒนาห้องสมุดจึงมีส่วนสำคัญเป็นอย่างมากในการส่งเสริมให้ผู้ใช้เกิดการเรียนรู้ ได้พัฒนาตัวเอง และสามารถประยุกต์ความรู้ที่ได้เพื่อนำไปใช้ในชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการศึกษาของตามร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2562 แก่เด็กปฐมวัยช่วงวัยที่สี่อายุเกินหกปีจนถึงสิบสองปีให้มีนิสัยในการสังเกตและใฝ่รู้ มีทักษะในการเรียนรู้ รู้จักและรู้เท่าทันการใช้เทคโนโลยีหาความรู้ มีทักษะในการอ่าน เขียน มีความรู้ในภาพกว้างของโลก (ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2562)

## ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

คณะผู้วิจัยเสนอแนะถึงผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับห้องสมุดโรงเรียนบ้านท่านุ่นควรให้ความสำคัญกับการดูแลห้องสมุดอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนระดับปฐมวัยสามารถใช้บริการในห้องสมุดได้อย่างเหมาะสม ส่งเสริมการใช้ห้องสมุด พื้นที่และทรัพยากรของห้องสมุดให้เกิดประโยชน์มากที่สุด นอกจากนี้ควรจัดการประชาสัมพันธ์ขอรับบริจาคทรัพยากรและอุปกรณ์ต่างๆ แก่ห้องสมุดโรงเรียนผ่านช่องทางที่หลากหลาย การพัฒนาเว็บไซต์ของโรงเรียนให้มีความทันสมัย เพื่อสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและการแสวงหาความรู้จากแหล่งสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต สำหรับการวิจัยในอนาคต ควรศึกษา ศึกษาสภาพปัญหา การปรับปรุงและพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยสังกัดสพฐ. ที่ประสบปัญหาเช่นเดียวกับห้องสมุดโรงเรียนบ้านท่านุ่น.

## บรรณานุกรม

- กณิกา เพชรสงศรี. (2556). ประสิทธิภาพการบริหารงานห้องสมุดตามทัศนะของบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้*, 6(2), 35-42.
- นลินี ทวีเขียว. (2561). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. (การศึกษามหาบัณฑิต). ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นวกัทร แสงห้าว. (2563). แนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*. 14(2), พฤษภาคม-สิงหาคม.
- ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2562. เข้าถึงได้จาก <http://psdg-obec.nma6.go.th/wp-content/uploads/2015/03/uploads/2015/03>
- โรงเรียนบ้านท่านุ่น. (2562). *แนะนำโรงเรียนบ้านท่านุ่น*. (วีดิทัศน์).
- ฤทัยทิพย์ ประชาสุข และวัลลภา เฉลิมวงศาเวช. (2563). ความต้องการจำเป็นต่อการให้บริการห้องสมุดของโรงเรียนพระอินทร์ศึกษา (กลุ่มสกุลอุทิศ) โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. *วารสารวิจัยสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ*, 13(1), 51-65.
- ลักขณา เจริญศรี และวรวรรณ เหมชะญาติ. (2020). การจัดสภาพแวดล้อมของห้องสมุดสำหรับเด็กในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร. *OJED*, 15(1), 1-11.
- สุภาส มณีโชติ. (2553). *การพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. เข้าถึงได้จาก [http://www.bic.moe.go.th/images/stories/5Porobor.\\_2542pdf.pdf](http://www.bic.moe.go.th/images/stories/5Porobor._2542pdf.pdf)
- American Association of School Librarians. (2018). *Future Ready Framework*.

Retrieved 2 October 2020 from <http://www.ala.org/aasl>

National Library NewZealand. (2018). *School Library Development Framework*.

Retrieved 2 October 2020 from <https://natlib.govt.nz/>

The International Federation of Library Associations and Institutions. (2019). *School Libraries Gateways to Development*. Retrieved 2 October 2020 from <https://www.ifla.org>